

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Farklı tarihlerde, farklı hapisanelerde hak ihlallerine uğrayan mahpusların bizzat, vekilleri veya aileleri tarafından Van Barosu'na, Özgürlük İçin Hukukçular Derneği Van Şubesi'ne ve TUHAYDER'e yapılan başvurulara istinaden, Van Barosu İHM Hapishane Komisyonu ve Özgürlük İçin Hukukçular Derneği Van Şubesi üyeleri tarafından hapisanelerdeki genel durum gözlemlenmiş, mahpuslarla görüşmeler gerçekleştirilmiş, gerçekleştirilen bu görüşmeler neticesinde aktarılan, gözlemlenen ve tespit edilen ihlaller raporlaştırılmıştır. 18 Temmuz 2023 tarihli Karadeniz Ve Erzurum Hapishaneleri Hak İhlalleri Raporunda, Erzurum Dumlu 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde mahpuslardan, S.S. R.K. Z.A. B.B ve N.A. ile gerçekleştirilen görüşmelerde; Hapishanede ağırlaştırılmış müebbet alanlar, müebbet alanlar ve süreli hapis cezası alanlar olmasına karşın bütün mahpusların 12M2'lik tek kişilik hücrelerde tutuldukları, Cezaevi tek kişilik odalar şeklinde olmasına karşın, hüküm özlü ve tutukluların da getirildiği, ağırlaştırılmış müebbet alıp hükümlü olanların kaldığı şartların hükümlü-tutuklu ayırt etmeksizin bütün mahpuslara uygulandığını, tüm mahpusların avlusu olmayan odalara konulduğu ve günde sadece 1-2 saat avluya götürüldükleri, mahpusların kaldığı tekli odaların pencerelerine de tel(tor) çekildiği, bu tel sebebiyle mahpusların temiz hava ve güneş ışığından mahrum bırakıldığını, hapisane girişinde mahpuslara çıplak aramanın dayatıldığını, kabul etmeyen mahpusların zorla bu uygulamaya maruz bırakıldığını aktarmışlardır. Mahpuslar ayrıca araç ve gereç eksikliği sebebiyle sosyal etkinliklerin kısıtlı yapıldığını, iç mektupların 6 aya yakın süre sonra verildiğini, hastane sevklerinin geç yapıldığını, Hasan ASO isimli mahpusun 2 böbreğinin olmadığını 3 günde bir diyalize girdiğini ve kendi ihtiyaçlarını karşılayamadığını bu nedenle tek kişilik koğuşta kalmasının yaşamını tehlikeye sokan bir boyutta olduğunu, Ender Poyraz isimli mahpus felçli olup ihtiyaçlarını tek başına karşılayamadığı ve tek kişilik koğuşta kaldığını, Serhat Boğaaçça isimli mahpusun bel fitiği patladığı ve halen hastaneye götürülmediğini, yine Mahsun isimli mahpusun psikolojik sorunları olduğu kendilerinin uygun şart ve ortamda sağlıklı bir tedaviye erişemediğini ifade etmişlerdir. Son olarak mahpuslar revirde sıranın geç geldiğini, muhalif gazete ve TV'lerin mahpuslara verilmediğini, aileleri tarafından getirilen bağlamaların mahpuslara verilmediğini ve bunun yasak olduğunun söylendiğini, yemeklerin yenilecek kadar pişirilmediği ve doyurucu olmadığı gibi kantinden istenilen yiyecek ve eşyaların da fiyatlarının aşırı yüksek olduğundan dolayı mahpuslarca alınamadığını, mektupların iadeli taahhütlü gönderilmediği durumda gönderilmediğini ailelere ulaşılamadığı dolayısıyla iadeli taahhütlü mektup gönderiminin dolaylı yoldan zorunlu tutulduğunu, mahpuslara spor yapmaları için futbol veya voleybol topu verilmediğini, kantinden top alınmasının dayatıldığı ve kantindeki topların çok yüksek fiyattan satıldığını avukatlara aktarmışlardır.

Bu bağlamda;

- 1- İlgili cezaevinde ağırlaştırılmış müebbet alan mahpuslara uygulanan hükümler neden tüm mahpuslara uygulanmaktadır? Ağırlaştırılmış müebbet alan mahpuslar dışındaki mahpusların tek kişilik hücrede tutulmamaları suç değil midir? Bu uygulama bir tecrit uygulaması mıdır?
- 2- Erzurum Dumlu 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde tüm mahpusların avlusu olmayan odalara kondukları ve günde sadece 1-2 saat avluya çıkarıldıkları doğru mudur? Bu uygulamanın hukuki dayanağı nedir?
- 3- İlgili cezaevinde mahpusların iç mektupları neden 6 sonunda verilmektedir? İç mektupların hangi sürede verilir verilmeyeceği neye göre belirlenmektedir?
- 4- Mahpusların hastane sevkleri neden zamanında yapılmamaktadır?
- 5- Cezaevinde kantin fiyatları neden piyasanın çok üzerindedir? Cezaevlerinde bulunan kantinlerin fiyat politikaları nasıl belirlenmektedir?
- 6- İlgili cezaevinde kültürel ve sosyal etkinlikler yasaklı mıdır? Değilse neden mahpuslar bu hakkı kullanamamaktadır?
- 7- İlgili cezaevinde Hasan ASO, Ender Poyraz, Serhat Boğakça ve Mahsun isimli sağlık hakkı neden engellenmektedir? Mahpusların yaşayacağı sağlık sorunlarının sorumluluğu kimdedir?
- 8- İlgili cezaevinde saz/bağlama çalmak ve bulundurmak yasak mıdır? Bu yasak hangi kanun ve yönetmelik çerçevesinde konulmuştur? Yasak değilse mahpusların ailelerinin getirdikleri bağlama neden mahpuslara verilmemektedir?
- 9- İlgili cezaevinde yaşanan hak ihlallerinin araştırılması adına bakanlık olarak bir soruşturma başlatacak mısınız?
- 10- Erzurum Dumlu 2 Nolu Cezaevi bakanlığınızca en son ne zaman denetlenmiştir? Bu denetimler sonucunda tespit edilen ihlaller nelerdir?